

PM

Anneli Sagnérius
Juridik- och kanslienheten

PG Rosengren

Utbildningsenheten

Medflyttning av skolpeng och programpeng utomlands

Utbildningsenheten föreslår att utbildningsnämnden överväger

- Att avskaffa möjligheten att ta med skolpeng utomlands alternativt att begränsa möjligheten till ett läsår
- Att separera handlägningsregler från regler som gäller ansökan
- Att tydliggöra relationen mellan den utländska skolan och utbildningsenheten, dvs. att minska administrationen för vårdnadshavarna
- Att införa en regel om ansökningstid för att hinna bedöma ansökningarna innan den eller de som sökt åker utomlands

Av denna PM klargörs rättsläget avseende medflyttning av skolpeng/programpeng för studier utomlands kopplat till kommunens regelverk inom området. Kostnaderna för skolpeng utomlands samt antalet elever som får skolpeng utomlands redovisas också.

SKL drev under några år att möjligheten att ta med sig skolpeng utomlands stred mot skollagen och kommunallagen. För knappt ett år sedan publicerade JPskolnet en analys där juristen Madeleine Marjasin hävdade att det inte stred mot svensk lagstiftning. Rättsläget för skolpeng utomlands är osäkert.

Lagstiftning

Skollagen

Grundskolan

Av 7 kap. 2 § skollagen framgår att barn som är bosatta i Sverige har skolplikt. Med bosatt i landet avses den som ska vara folkbokförd i Sverige enligt folkbokföringslagen (1991:481). Skolplikt gäller dock inte barn som varaktigt vistas utomlands eller vars förhållanden är sådana att det uppenbarligen inte kan begäras att barnet ska gå i skola. Skolplikt gäller inte heller barn som avses i 29 kap. 2 § andra stycket (asylsökande, barn med tidsbegränsat uppehållstillstånd med flera). Dessa barn har dock samma rätt till utbildning som skolpliktiga barn.

Om en elev flyttar utomlands permanent, och därmed inte längre är folkbokförd i landet, upphör skolplikten. Skolplikten upphör även i de fall då barnet fortfarande är folkbokfört i landet men där hemkommunen bedömer att barnet varaktigt vistas utomlands. När skolplikten upphör på grund av varaktig vistelse i utlandet upphör även hemkommunens ansvar för att finansiera barnets utbildning. Skolans författningar innehåller ingen definition av vad som avses med att varaktigt vistas utomlands. Frågan om tolkningen av begreppet ”varaktighet” prövades i Kammarrätten i Stockholm¹. Kammarrätten anförde att det av förarbetena till skollagen framgår att frågan huruvida bosättning i riket föreligger ska bedömas enligt de principer som gäller för folkbokföringen. Vidare framgår att om ett barn räknas som bosatt i riket men faktiskt varaktigt vistas utomlands kan varken skolplikt eller rätt till utbildning under den tiden utkrävas. Folkbokföringen ska så långt som möjligt grundas på en persons faktiska vistelse. Det grundläggande kriterium som härvid används är dygnsvilan då platsen för denna är vad som normalt betraktas som en persons hem.

De ifrågavarande barnen var alltså folkbokförda i Sverige, men hade vistats utomlands sammanhängande under tiden oktober 2000 – juni 2001. Familjen vistades i Sverige under en tre månaders period sommaren 2001. Därefter vistades familjen återigen utomlands under en sju månaders period. Barnen ansågs varaktigt vistas utomlands, varför ingen skolplikt gällde för dem.

Folkbokföringslagen 8 § använder kriteriet sex månader för att bedöma om en person varaktigt vistas. Det innebär att en persons folkbokföring inte förändras såvitt denne inte tillbringar sin dygnsvila där denne är skriven under längre tid än sex månader. Skolverket anger att om vårdnadshavarna har sin dygnsvila utomlands under minst sex månader är utlandsvistelsen att anse som vistas utomlands stadigvarande. Enligt reglerna för folkbokföring ska den som vistas utomlands längre än ett år registreras som utvandrad.

Vårdnadshavare som tillfälligt önskar åka utomlands med skolpliktigt barn kan antingen ansöka om ledighet, eller ansöka om att barnet ska få fullgöra skolplikten på annat sätt. Medgivande om att fullgöra skolplikten på annat sätt kan lämnas om verksamheten framstår som ett fullgott alternativ till den utbildning som annars står barnet till buds enligt föreskrifter i skollagen, behovet av insyn i verksamheten kan tillgodoses och det finns synnerliga skäl. Enligt förarbetena kan synnerliga skäl till exempel vara om eleven under längre tid önskar vara borta från skolan på grund av exempelvis resor eller filminspelning. Det krävs dock att det finns mycket starka skäl i det enskilda fallet. Bestämmelsen har skärpts i 2010 års skollag vilket ska ses som att lagstiftaren anser att den ska tillämpas med stor restriktivitet. Ett medgivande om att få fullgöra skolplikten på annat sätt fattas av hemkommunen och får bara avse ett år i taget. Under dess giltighetstid ska det prövas hur verksamheten utfaller. Medgivandet ska återkallas, om det kan antas att förutsättningarna enligt 23 § inte längre finns (24 kap. 24 § första stycket skollagen). Om hemkommunen

---

¹ Kammarrätten i Stockholm den 22 februari 2002 (mål nr 6422-2001)

beslutar att en elev ska få fullgöra skolplikten på annat sätt innebär det att kommunens ansvar att finansiera barnet utbildningen upphör.

Vid längre resor önskar ibland vårdnadshavare att elevens skolpeng ska skickas med vid vistelse utomlands. En kommun har i dessa fall inte någon skyldighet enligt skollagen att finansiera en skolgång utomlands genom att skicka med skolpengen.

Gymnasieskolan

Bestämmelser om elevens närvaro och om information om frånvaro för elever inom gymnasieskolan finns i 15 kap. 16 § skollagen. Att utbildningen i gymnasieskolan är frivillig innebär inte att det är frivilligt att delta i undervisningen för den som valt att delta i utbildningen. Den som påbörjar en utbildning i gymnasieskolan åtar sig att delta i den verksamhet som anordnas för att ge utbildningen, om eleven inte har giltig anledning att utebli. Bakgrunden till bestämmelsen om närvaroplikt är att deltagande i undervisningen är en förutsättning för att eleven ska kunna nå utbildningsmålen. Någon närvaroplikt som motsvarar skolplikten i den obligatoriska skolan finns emellertid inte.

Rektorn får enligt 12 kap. 1-2 §§ gymnasieförordningen bevilja en elev ledighet från skolarbetet för enskilda angelägenheter. Rektorn får vidare i mindre omfattning befria en elev från undervisning vissa undervisningspass eller från annat skolarbete. Om en elev på grund av sjukdom eller annan orsak inte kan delta i skolarbetet, ska hindret snarast anmälas till skolan. Om eleven uteblir från undervisningen under mer än en månad i följd, utan att det har berott på sjukdom eller beviljad ledighet, ska han eller hon anses ha avgått från utbildningen.

Vid längre resor önskar ibland vårdnadshavare att elevens programpeng ska skickas med vid vistelse utomlands. I likhet med vad som gäller inom grundskolan så har hemkommunen i dessa fall inte någon skyldighet enligt skollagen att finansiera en skolgång utomlands genom att skicka med programpengen.

Kommunallagen

Av 2 kap. 1 § kommunallagen (1991:900) följer en grundläggande bestämmelse om kommunernas och landstingens allmänna kompetens.

2 kap. 1 § kommunallagen:

”Kommuner och landsting får själva ha hand om sådana angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunens eller landstingets område eller deras medlemmar och som inte skall handbas enbart av staten, en annan kommun, ett annat landsting eller någon annan.”

Bestämmelsen innehåller flera kommunalrättsliga principer som måste uppfyllas för att en åtgärd ska anses falla inom kommunernas kompetens vilket följer av nedanstående.

Allmänintresset

För att kommunen själva ska få ha hand om en angelägenhet krävs att det är av allmänt intresse att så sker. Om det med hänsyn till arten av ett visst ändamål anses vara ett allmänt intresse att en kommun främjar ett visst ändamål, är den berättigad till detta, även om åtgärden bara kommer en mindre del av kommunens område eller ett mindre antal av medlemmarna direkt till godo. Allmänintresset får bedömas med utgångspunkt i om det är lämpligt, ändamålsenligt, skäligt och så vidare att kommunen befattar sig med angelägenheten.²

Förbud mot understöd till enskild

Det råder ett generellt förbud mot understöd till enskilda eftersom detta normalt inte kan ses som ett allmänt intresse. Det innebär att kommuner inte kan lämna stöd till enskilda utan uttryckligt stöd i lag eller författning. Exempel på sådant lagstöd är ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen (2001:453).

Lokaliseringsprincipen

En kommunal åtgärd måste vara knuten till kommunens eget område eller dess invånare för att den ska anses som laglig. Principen hindrar kommuner och kommunala företag från att konkurrera med sin verksamhet utanför den egna kommunen och sälja sina tjänster åt andra. Ett antal undantag har dock gjorts från lokaliseringsprincipen som möjliggör att en kommun engagerar sig inom en annan kommuns område för exempelvis vägtrafik, flygtrafik, friluftsliv, eldistribution och dylikt förutsatt att dessa anordningar behövs för den egna kommunen. Inte ens riksområdet representerar någon i sammanhanget undantagslös geografisk begränsning för kommunala insatser. Omständigheterna kan vara sådana att en kustkommun kan ge bidrag till ett utländskt färjerederi. Ett landsting har ansetts kunna hyra fritidsbostäder i Italien i avsikt bland annat att på så sätt få en jämnare spridning av personalens semestrar³.

Uppgifter som ankommer på annan

Kommuner får inte själva ha hand om sådana angelägenheter som ankommer enbart på staten, en annan kommun, ett annat landsting eller någon annan att handha. På vissa verksamhetsområden sammanfaller dock kommunernas kompetens. Detta gäller till exempel på kulturens område och på kommunikationsområdet. I sådana fall är det inget som hindrar att kommuner tar sig an angelägenheter av samma slag. Till exempel har en kommun ansetts kunna lämna bidrag till en högskola i syfte att bland annat stödja utvecklingen av regionens attraktivitet och konkurrenskraft.

Rättspraxis

Rättspraxis från högre instans om möjligheten att ta med skolpeng utomlands saknas i dagsläget. Det finns dock två domar från förvaltningsrätt där denna fråga behandlas.

---

² prop. 1990/91:117 s. 148

³ prop. 1990/91:117 s. 148

I dåvarande Länsrätten i Skåne län⁴ prövades frågan om en kommuns beslut att anta riktlinjer för överflyttning av ett belopp, motsvarande interkommunal ersättning för grundskolestudier, till ett annat nordiskt land stred mot lokaliseringsprincipen. Domstolen gjorde följande bedömning.

”I rättspraxis har accepterats att den verksamhet som främjas genom kommunens medel inte ligger inom kommunens gränser förutsatt att kommunens invånare har ett intresse av verksamheten. Mot bakgrund härav, samt med beaktande av att grundskolan är en kommunal angelägenhet, anser länsrätten att Svalövs kommun, genom att erbjuda elever som är kommunmedlemmar och ska börja årskurs nio möjligheten att studera i annat nordiskt land, tillgodoser ett intresse som har anknytning till kommunen.”

Förvaltningsrätten i Växjö⁵ prövade en kommuns beslut att godkänna att en elev som sökt utbildning vid Svenska skolan i London fick ersättning under läsåret 2013/14 motsvarande den interkommunala ersättningen för NV-programmen. Förvaltningsrätten anförde bland annat följande i sina domskäl.

”Det överklagade beslutet rör förutsättningar för gymnasieutbildning utomlands under ett läsår för elev som är bosatt i kommunen och frågan får därmed anses ha anknytning till kommunmedlemmar. Förvaltningsrätten kan vidare konstatera att frågor om gymnasieutbildning för kommunens medlemmar i sig måste anses vara ett kommunalt allmänt intresse. Under förutsättning att skolgång utomlands inte är fråga om en uppgift som ska skötas enbart av annan än kommunen, föranleder den omständigheten att det i detta fall är fråga om att ge en elev möjlighet att genomföra del av en treårig gymnasieutbildning, som inleds och avslutas genom skolgång i kommunen, inte bedömningen att utlandsdelen av gymnasietiden skulle falla utanför den kommunala intressesfären. (...) Klaganden tar i sitt överklagande upp statens finansiering av utlandsskolor och åberopar förordningen om statsbidrag till utbildning av utlandssvenska barn och ungdomar (1994:519). Förvaltningsrätten kan konstatera att den förordningen tar sikte på elever som har minst en vårdnadshavare som är svensk medborgare och minst en av dem vistas i utlandet under vissa i förordningen närmare angivna förutsättningar. Den synes inte reglera förutsättningarna för bidrag till skolgång för elever som fortfarande ska anses bosatta i Sverige och har sina vårdnadshavare kvar här i landet. Det grundat på nämnda förordning exklusiva området för statens intresse träffar under sådana förhållanden inte elever i den situation som detta mål rör. Att staten har att svara för bidrag inom förordningens tillämpningsområde innebär således inte att man redan av den anledningen kan dra slutsatsen att bidrag till skolgång utomlands enbart skulle vara en statlig uppgift, oavsett elevens bosättning. Förvaltningsrätten finner därför grundat på vad som gjorts gällande i målet inte skäl att göra annan bedömning än att frågan om skolgång utomlands under ett läsår för en gymnasieelev som bor i kommunen får anses vara någonting av

---

⁴ Länsrätten i Skåne Län den 26 augusti 2008 (mål nr 11501-07)

⁵ Förvaltningsrätten i Växjö (mål nr 2547-13)

allmänt intresse för kommunen, som rör kommuninnevånare och inte enbart ska hanteras av annan än kommunen”.

Statliga regler för elever utomlands

Riksdag och regering har även fattat beslut om att statsbidrag kan beviljas för utlandselever dvs. familjer med barn där vårdnadshavarna som arbetar eller vistas utomlands (29 kap. 7 § skollagen). Statsbidrag administreras av Skolverket (jfr. SFS 1994:519). Utlandssvenskar är sådana som är anställda inom utrikesförvaltningen samt hos några stora internationella företag registrerade i Sverige.

Det finns även möjlighet att få plats för sina barn på något av riksinternaten i Grenna, Lundsberg eller Sigtuna för familjer som vistas utomlands. Intresset för att ha sina barn på riksinternat har dock minskat över tid eftersom det blivit vanligt att ta med sig barnen vid utlandstjänstgöring. Sofia Distans får statsbidrag för att bedriva undervisning på distans till svenskar i utlandet. Staten betalar även utbildningsanordnarens avgifter för s.k. IB-utbildning, dvs. utbildning som är anpassad för elever på gymnasienivå och som ofta bor utomlands.

Det finns ett 30-tal svenska skolor i utlandet. Ca 850 elever går i dessa på grundskolenivå och ungefär 300 på gymnasienivå. På en del platser i världen finns även möjlighet till kompletterande undervisning i svenska om 1-2 timmar i veckan. Dessa utlandsskolor står under tillsyn av Skolinspektionen och lärarna anställs av Skolverket. Samtliga är godkända för årskurserna 1-6 men några saknar tillstånd för 7-9. Vid dessa skolor kan eleverna istället få handledning och undervisning via Sofia Distans.

Den statliga regleringen med framförallt statsbidrag till utlandselever gör att behovet av kommunala insatser för personer som vistas utomlands under en tid är mindre än det annars skulle ha varit. Från och med den 1 juli 2015 ska det vara tydligt att kommuner inte ska behöva betala ersättning för elever som utlandsskolorna redan får statsbidrag för.

Nacka kommuns regelverk

Utbildningsnämnden i Nacka kommun beslutade den 14 maj 2014 om ett tillägg till nämndens tidigare antagna regler om när skolpeng och programpeng kan utgå vid studier utomlands. Av regelverket följer:

”Ersättning för studier utomlands kan utgå under följande förutsättningar:

- Studierna utomlands är ett led i en kontinuerlig utbildning av hög kvalitet, motsvarande lägst den som det svenska skolväsendet erbjuder.
- Eleven är folkbokförd i Nacka under hela studietiden utomlands. Minst en av föräldrarna ska följa med barnet utomlands om ansökan gäller studier på motsvarande grundskolenivå.

- Minst en av elevens föräldrar/vårdnadshavare är folkbokförd och stadigvarande vistas i Nacka, såvida inte tidsbegränsat arbete eller studier utomlands föranleder annat. Anknytningen till Nacka kommun måste vara tydlig och kunna dokumenteras.
- Är eleven myndig och folkbokförd i Nacka kan denne få skolpeng utomlands även om inte någon av föräldrarna är folkbokförda i Nacka.
- Eleven är utskrivnen från sin "gamla" skola under tiden för studierna utomlands. Utskrivningens längd/studierna utomlands måste omfatta minst en termin eller minst sex månader.
- OBS. Grundskoleelever gör utskrivning genom att göra ett skolval/skolbyte på webben, www.nacka.se. Man ska då välja "skola utanför Nacka" och därefter skriva "skola utomlands" och namnet på den aktuella skolan utomlands, samt vilket land det gäller, i kommentarrutan. Detta ska ha skett innan någon utbetalning kan ske.
- Kontakt med utbildningsenheten ska tas innan utlandsstudierna påbörjas. Förälder ska på därför avsedd blankett meddela vilka barn det gäller och när barnet slutar på sin nuvarande skola, i avvaktan på att skolpeng kan utbetalas till skolan. Mejla till skolpengutomlands@nacka.se.
- Skolpeng/programpeng utbetalas i efterskott efter uppvisande av utbildningsbevis, betyg eller annan dokumentation som visar vilka studier som genomförts.
- Ersättningen betalas ut till skolan per termin. Om svensk nationell lagstiftning ändras så att skolpeng utomlands ej kan utgå, förbehåller sig Nacka rätten att avbryta ersättning till skolgången även om villkoren i övrigt är uppfyllda.
- Ersättningen utges endast för sådan utbildning som helt ersätter utbildning i Sverige. Ersättning utgår således inte för sådan utbildning som måste genomgåas även vid svensk skola efter återkomsten, t.ex. utgår inte skolpeng utomlands för utbytesår i USA.
- Ersättningens storlek kan uppgå högst till en summa motsvarande gjorda utlägg och högst till ett belopp motsvarande aktuell skolpeng/programpeng i Nacka. Ersättning utgår inte om skolan också får statsbidrag för eleven enligt reglerna för utlandssvenskar.
- Det aktuella skolpengs-/programpengsbeloppet utbetalas till skolan. Ingen utbetalning till privat person får ske. Uppgifter om skolans bank- och kontonummer m.m. skall lämnas till Utbildningsenheten i god tid före utbetalning av ersättningen. Alla kontakter med skolan ska skötas av eleven eller dennes familj.
- Om förälder betalar skolan för utbildning (dvs. som täcks av skolpeng utomlands) under tiden fram till dess att ersättningen från Nacka utbetalas, måste föräldern vända sig till skolan för att få utlägg som denne själv gjort. Skolan måste ersätta föräldern ur skolpengen.
- Ersättning utgår endast till skolor som står under tillsyn av nationella myndigheter eller som frivilligt deltar i fastställda program för uppföljning och utvärdering.

Statistik – kostnader och antal elever

I Nacka finns för närvarande ett 50-tal elever som är folkbokförda här som har skolpeng utomlands. I förskoleklass är för närvarande tre elever aktuella. I grundskolan finns det 32 elever som fått beviljat skolpengen utomlands. I gymnasieskolan finns 20 elever för närvarande som har fått skolpeng utomlands. Den vanligaste skolan som eleverna besöker är svenska skolor i utlandet samt amerikanska och engelska utlandsskolor under tillsyn av State department och British council. I gymnasieskolan går alla elever utom en i svenska skolor i utlandet.

Det är vanligt att eleverna får med sig skolpengen utomlands under flera terminer. Den som haft skolpeng utomlands längst har haft skolpeng sedan höstterminen 2012 dvs. sex terminer till sommaren.

Kostnaderna för skolpeng utomlands i Nacka har ökat under en följd av år.

	2014	2013	2012	2011	2010
F-klass	19	108	38	-	-
Grundskola	1476	1678	560	768	657
Gymnasium	1661	922	719	540	523
Totalt	3153	2708	1317	1308	1180

I bokslutet för 2013 skrev kontrollern för utbildningsenheten: *Det kan konstateras att kostnaden för grundskoleelever i utlandsskolor har ökat och är nu tre gånger så hög jämfört med föregående år. Det är dock inte helt enkelt att göra jämförelser då ersättningsanspråken görs i efterhand och kostnaden kan därmed förskjutats mellan åren.*

Bedömning

Hemkommunen har ingen skyldighet enligt skollagen att finansiera en skolgång utomlands genom att skicka med skolpeng/programpeng. Efter detta konstaterande återstår att bedöma om det är förenligt med kommunallagen att skicka med skolpengen/programpengen utomlands. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har i media, vid ett flertal tillfällen, ställt sig tveksamma till om medskick av skolpeng utomlands är förenligt med kommunallagen med hänsyn till att skolplikt har man bara om man är bosatt i landet enligt 7 kap. 2 § skollagen och enligt lokaliseringsprincipen kan man inte ge pengar till någon som man inte har ansvar för.

Utifrån tidigare referat av domar från Förvaltningsrätten framgår att lokaliseringsprincipen kräver att åtgärden ska knyta an till kommunens område eller medlemmar. Det finns inget krav på att verksamheten ifråga måste falla under kommunens ansvar utan det är som nämnts ovan avgörande att det finns ett allmänintresse för kommunmedlemmarna. Lokaliseringsprincipen utgjorde i sig inget hinder för att skicka med skolpengen utomlands. Med detta resonemang finns det möjlighet att motivera medskick av skolpeng utomlands,

vilket dock ställer krav på att det ska finnas en koppling till kommunen, till exempel att eleven och minst en vårdnadshavare är folkbokförd där under hela utlandsvistelsen.

För att säkerställa att kommunen inte betalar ut skolpeng utomlands i strid med 2 kap. 1 § kommunallagen är det därför av stor vikt att det bevakas att elev inom grundskola är skolpliktig, det vill säga bosatt i Sverige i enlighet med folkbokföringslagen. Oavsett var eleven är folkbokförd behöver kommunen även ta ställning till om eleven kan anses varaktigt vistas i Sverige. Om eleven inte bedöms varaktigt vistas i Sverige råder som ovan nämnts ingen skolplikt. För att lokaliseringsprincipen ska uppfyllas borde även krävas att det ska finnas en koppling till kommunen, till exempel att eleven och minst en vårdnadshavare är folkbokförd där under hela utlandsvistelsen⁶. Utifrån detta resonemang kan nuvarande regler kring skolpeng/programpeng behöva justeras avseende följande:

- Nuvarande regler medger att kommunen utbetalar ersättning för studier utomlands som är ett led i en kontinuerlig utbildning av hög kvalitet, motsvarande lägst den som det svenska skolväsendet erbjuder. Vidare följer att ersättning endast utgår till skolor som står under tillsyn av nationella myndigheter eller som frivilligt deltar i fastställda program för uppföljning och utvärdering.
- Enligt dagens regler finns det ingen tidsgräns för hur länge ersättning för skolpeng kan betalas ut. Eftersom det är av stor vikt att eleven under sin studietid anses varaktigt vistas i Sverige för att skolpeng ska betalas vara bosatt i Sverige bör möjligheten att utbetala skolpeng för studier utomlands vara högst ett år (i likhet med vad som gäller för elever medges fullgöra skolplikt på annat sätt).
- Nuvarande regler innehåller både regler och rutiner för handläggningen. Det bör tydliggöras vilka krav som kommunen ställer för att medskick av skolpeng/programpeng ska ske och dessa då bör separeras från rena handläggningsrutiner som i sig inte påverkar möjligheten att ta med skolpengen/programpengen utomlands.
- Utbetalning av skolpeng/programpeng sker till aktuell skola och uppgifter om inbetalning till skola bör verifieras av skolan och inte av vårdnadshavaren för att säkerställa korrekt utbetalning.
- Nacka kommun betalar ersättning i efterhand – enligt revisorernas krav – vid terminsslut men de flesta skolor accepterar inte detta. Vårdnadshavarna ligger alltså ute med pengar till dess vi har betalat skolan som först därefter betalar tillbaka till vårdnadshavarna. Ersättningen ska i fortsättningen ske månadsvis direkt till skolan.

---

⁶ Då kommunen har anledning att tro att en person är felaktigt folkbokförd kan kommunen alltid anmäla felaktig folkbokföring till Skatteverket. Skatteverket kan då fatta beslut om folkbokföringsort efter föreläggande om att personen ska göra en anmälan om rätt adress.

- En ansökningstid bör införas för att utbildningsenheten ska hinna bedöma ansökningarna innan VH åker utomlands.